

HØRINGSUTTALELSE OM NY BARNEHAGELOV

Hva saken gjelder

Saken er Randaberg kommunes administrative høringsuttalelse til ny barnehagelov. Det politiske møteprogrammet i kommunen, har ikke gjort det mulig å behandle uttalelsen politisk. Alle de politiske partier har imidlertid fått tilsendt utskrift av høringsdokumentet fra departementet og gitt anledning til å komme med innspill.

Kommentarer fra Randaberg kommune er satt inn i ramme i selve lovutkastet. Paragrafer som ikke er kommentert tilsluttes uten merknader.

Barnehagens formål og innhold

§ 1. Formål

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier.

Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at andre ledd ikke skal gjelde.

Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innen Den norske kirke, kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om livssynsformål.

Randaberg kommunes kommentarer:

Med henvisning til St. melding nr. 30 *Kultur for læring* og barnehagens rolle i det livslange læringsløpet mener vi at læringsperspektivet må komme tydeligere fram i barnehagens formålsparagraf.

De kristne grunnverdier som barnehagene og det norske samfunnet for øvrig er tuftet på, er viktig som basis i sosial kompetanse. Det er viktig at disse grunnverdier blir tatt med videre.

§ 2. Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet.

Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse i et demokratisk samfunn.

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse og forståelse for bærekraftig utvikling. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn. Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi stort rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt

BARNE- OG FAMILIEDEL	ÅR
ARKIVNR. 330 00	
17 JAN 2009	
SAKSBEH.	SIGN.
SAKSNR. 2009/04169	

- 309

felleskap.

Barnehagetilbud for samiske barn skal bygge på samisk språk og kultur.

Departementet fastsetter en rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Randaberg kommunes kommentarer:

Vi finner det viktig og riktig at lovens innholdsbestemmelse utvides. Barnehagens pedagogiske mandat bør styrkes. Det er av den grunn positivt at verdier fra rammeplanen er trukket med i lovteksten. Videre er det viktig at foreldrene har hovedmandatet og at barnehagen skal bistå hjemmet.

Kapittel II. Barns og foreldres medvirkning

§ 3. Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å uttale seg om sitt syn på barnehagen innenfor barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Randaberg kommunes kommentarer

Dette anerkjenner barna som primærbrukere av barnehagene, og styrker barnas rett til å være aktive medspillere i å definere kvalitet på og utvikling av barnehagetilbudet. Randaberg kommune er enig i at rammeplanen må tydeliggjøres på dette området.

§ 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte og skal fremme deres

fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende

organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges samarbeidsorganene.

Randaberg kommunes kommentarer:

Randaberg kommune er positiv til at lovens §4 erstatter dagens to forskrifter om foreldreråd og samarbeidsutvalg. Denne sammenslåingen går ikke på beskostning av foreldrenes rett til medvirkning, men er en hensiktsmessig regelforenklning.

Det at deler av gjeldene forskrifter trekkes inn i lovteksten er med å synliggjøre hvor viktige foreldrene er i barnehagen. Randaberg kommune mener dette er riktig.

Kapittel III. Ansvar og myndighet

§ 6. Godkjenningsplikt

Virksomheter som gir tilsyn og omsorg for barn under opplæringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når:

a.

virksomheten er regelmessig og ett eller flere barn har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, og

b

. antall barn som er til stede samtidig er 10 eller flere når barna er tre år eller eldre, eventuelt fem eller flere når barna er under tre år, og

c.

tilsynet utføres mot godtgjøring.

Virksomheter etter første ledd må være godkjent før driften settes i gang.

Randaberg kommunes kommentarer:

Randaberg kommune vurderer det som positivt at det gjøres en innskjerping av plikten til å søke om godkjenning som barnehage. Det er viktig at lovverket kvalitetssikrer hva som defineres som en barnehage og hvilke kvalitetskrav som da gjelder.

§ 8. Kommunens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal sikre at barnehagene drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk.

Kommunen har plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn bygger på samisk språk og kultur.

Hver kommune skal opprette og føre register til bruk for trygdekontorene i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte etter kontantstøtteleven. Registeret kan samkjøres mot trygdekontorets register over mottakere av kontantstøtte. Departementet gir forskrifter med utfyllende bestemmelser om føringen av registeret, hvilke opplysninger registeret skal inneholde og behandlingen av disse opplysningene.

Randaberg kommunes kommentarer:

Randaberg kommune vurderer det som viktig med en klargjøring av kommunens ulike roller; kommunen som barnehageeier og som barnehagemyndighet. Dette kan presiseres ved at paragrafens overskrift er ”Kommunens ansvar som barnehagemyndighet”.

Randaberg kommune er tilfreds med at det er opp til hver enkelt kommune å tilpasse utbyggingsmønster og driftsformer i den enkelte kommune.

Kapittel IV. Barnehagemyndighetens generelle oppgaver mv.

§ 10. Godkjenning

Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2.

Godkjente virksomheter skal være registrert i Enhetsregisteret.

Kommunen kan sette vilkår for godkjenningen med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Randaberg kommunes kommentarer:

I tillegg til at kommunen gis mulighet til å sette vilkår med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid mener Randaberg kommune det må kunne settes vilkår til barnehagens areal og utforming.

Randaberg kommune ser positivt på kommunal friheten, men mener likevel at det fortsatt bør være en veiledende norm for inne- og uteareal. Her vises det til dagens gjeldende arealnorm.

Randaberg kommune mener videre at det skal være mulig å avslå søknader om godkjenning, og dermed rett til driftstilskudd, dersom det kan dokumenteres overkapasitet på barnehageplasser i kommunen. Overkapasitet vil være svært uheldig i en fra før anstrengt kommune økonomi og vil være en fare for kvaliteten på de kommunale tjenester.

Kapittel V. Personalet

§ 18. Ledelse

Alternativ A

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder.

Alternativ B

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som førskolelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Når barnehage og grunnskole er organisert som en mindre virksomhet, kan skolens rektor være daglig leder for barnehagen.

Kommunen kan innvilge dispensasjon fra utdanningskravet etter andre ledd.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir nærmere forskrifter.

Randaberg kommunes kommentarer:

Av de to framlagte forslagene vil Randaberg kommune tilslutte seg alternativ B.

Ledelse av barnehager omfatter administrativ ledelse, personalledelse og pedagogisk ledelse. Det er viktig at den pedagogiske ledelse ivaretas av personer i barnehagens ledelse som har barnehagepedagogisk kompetanse. Randaberg kommune har ikke innvendinger mot at det åpnes for annen treårig pedagogisk kompetanse kombinert med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

For Randaberg kommune er det viktig at det presiseres at det er ledelsen som må inneha denne kompetansen. I svært store barnehager kan ledelse av barnehagen ivaretas av lederteam som består av flere faggrupper. For å sikre en god pedagogisk ledelse av barnehagen mener Randaberg kommune at ledelsen i disse barnehagene må inneha førskolepedagogisk kompetanse. Dette trenger nødvendigvis ikke være lederen. Det skulle være tilstrekkelig at kompetansen er sikret i ledergruppen.

Barnehagens ledelse har også en viktig rolle i barnehagens utviklings- og endringsarbeid. For å inneha disse oppgaver må ledelsen ha pedagogisk kompetanse.

Ny barnehagelov må gi rom for hensiktsmessig organisering og ledelse av barnehagen tilpasset lokale forhold.

§ 19. Barnehagens øvrige personale

Alternativ A

Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høghskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Departementet gir utfyllende forskrifter om pedagogisk bemanning.

Dagens norm om pedagogitetthet videreføres i forskrift.

Alternativ B

Som alternativ A, men med en felles norm i forskriften på én førskolelærer per 10-14 barn som er til stede samtidig.

Alternativ C

Bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale.

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høghskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Kommunen kan gi dispensasjon fra utdanningskravet i første ledd. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Departementet gir forskrifter om dispensasjon og om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

Alternativ D

Bemanningen skal være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnegruppene skal ha en størrelse som er hensiktsmessig ut fra barnas alder og forutsetninger.

Randaberg kommunes kommentarer:

Randaberg kommune tilslutter seg alternativ A, men presiserer at en diskusjon for og imot pedagogisk kompetanse må være et tilbakelagt stadige.

I likhet med at ledelsen av barnehagen er en viktig brikke i utviklingen og kvalitetssikring av innholdet i barnehagen, er barnehagepedagogisk kompetanse i gruppene en nødvendighet.

Randaberg kommune mener at i den grad det skal gis en retningsgivende norm i en forskrift, må den sikre at den pedagogiske bemanningen økes i forhold til gjeldene norm. Like viktig er det at en evt. bemanningsnorm omfatter hele bemanningen. Dvs. et gitt totalt antall

arbeidstimer i barnegruppene relatert til oppholdstimer for barna hvor en viss andel pedagogisk kompetanse sikres.

Høyere pedagogtetthet er i tråd med OECD- rapporten som peker på viktigheten av bruke pedagogenes mulighet til å arbeid mer målrettet i forhold til læring og språkopplæring jfr. St. meld. nr. 30 (2003 – 2004) *Kultur for læring*.

Randaberg kommune vil også sterkt understreke viktigheten av å tilstrebe høy andel fagarbeidere og tverrfaglig kompetanse i barnehagene.

Med Hilsen
Randaberg Kommune

Per Haarr
Rådmann

Svein Olav Kristensen
Leder Barn og familie